

ADVENDIAJA I PÜHAPÄEV AD 2020

Lk 19:28–40 (Js 49:8–10; Ilm 3:20–22)

28 Ja kui Jeesus seda oli rääkinud, läks Ta edasi Jeruusalemma poole.¹

29 Ja see sündis, kui Ta jõudis Betfage ja Betaania lähedale mäe juurde, mida hüütakse Õlimäeks, et Ta läkitas kaks jüngritest,

30 öeldes: «Minge vastaskülla, kuhu jõudes te leiate kinniseotud sälu, kelle seljas ei ole istunud kunagi ükski inimene. Päästke see lahti ja tooge siia!

31 Ja kui keegi peaks teilt küsima: «Miks te ta lahti päästate?», siis öelge: «Issand vajab teda.»»

32 Läkitatud aga läksid ja leidsid kõik, just nagu Jeesus neile oli öelnud.

33 Aga kui nad sälu lahti päästsid, ütlesid selle omanikud neile: «Miks te sälu lahti päästate?»

34 Nemad ütlesid: «Issand vajab teda.»

35 Ja nad tõid selle Jeesuse juurde, heitsid oma rõivad sälu peale ning panid Jeesuse tema selga istuma.

36 Aga kui ta hakkas liikuma, laotasid nad oma rõivad tee peale.

37 Aga kui Jeesus juba sinna lähedale sai, kus minnakse Õlimäelt alla, hakkas kogu jüngrite hulk rõõmustades valju häälega Jumalat kiitma kõigi vägevate tegude pärast, mida nad olid näinud:

38 «Õnnistatud olgu, kes tuleb, kuningas Issanda nimel! Rahu taevas ja kirkus kõrgustes!»

39 Ja mõned variserid rahva hulgast ütlesid Jeesusele: «Õpetaja, hoiata oma jüngreid!»

40 Ta vastas: «Ma ütlen teile, kui need vaikiksid, peaksid kivid hakkama kisendama!»

Sissejuhatus

Kiriku pärimuse järgi on kolmanda evangeeliumi autoriks arst Luukas, kes oli sündinud Antiookias paganlike vanemate lapsena². Kuigi vahel on arvatud, et Luukas võis juba varasemalt kuuluda Jeesuse laiemasse õpilasteringi (nn seitsmekümne hulka),

---

¹ EELK Kirikukäsiraamatu Lugemiste raamatus algab lugemine sõnadega: «Jeesus läks edasi Jeruusalemma poole.» Originaaltekstis seisev üleminek viitab eelnevale tähendamissõnale sulastest, kellele isand võõrsile reisisid jätab võrdse rahasumma, millega sulased toimivad erinevalt. Üks, kes ei osanud talle antuga midagi peale hakata, jääb viimaks kõigest ilma. Ilmselt ei ole juhuslik, et see lugu eelneb vahetult Jeesuse saabumisele Jeruusalemma – Jeesus on isand, kes tuleb oma sulastelt aru nõudma, kes oma armastatud linna peale vaadates nutab (Lk 19:41–44) ja kelle tee viib esimese asjana templisse, mille need, kelle kätte on usaldatud püha teenistus, on teinud röövlikoopaks (Lk 19:45–48).

² Seda, et tegemist oli sünni poolest paganaga, võib järeldada apostel Pauluse sõnadest Kirjas koloslastele, kus apostel nimetab ainsaiks ümberlõigatute hulgast tema juurde jäänud kaastöolisteks Aristarhost ja Markust, andes seejärel edasi tervitused ka «armsalt arstiilt Luukaselt» (vt Kl 4:10–14).

on kirikuisad valdavalt veendunud, et temast sai kristlane Pauluse kuulutustöö tulemusena, kelle saatja Luukas tema teisel ja kolmandal misjonireisil oli, jäädes Pauluse juure ka tema vangipõlvepäevil.

Luuka evangeeliumi 21. peatükk toob ära Jeesuse ettekuulutuse Jeruusalemma hävitamise kohta, kuid ei maini selle ettekuulutuse täitumist, seega on tõenäoline, et evangeelium on kirjutatud enne aastat 70. Ning kuna evangeeliumi järg, Apostlite tegude raamat, lõpeb kirjeldusega Pauluse jõudmisest Rooma, kus apostel viibis [vähemalt] kaks aastat enne oma märtrisurma aastal 64, tundub üsna tõenäoline, et evangeelium on valminud hiljemalt 60. aastate esimesel poolel.

Olles ise endine paganausuline, väljendab Luukas oma evangeeliumis kindlat veendumust Jeesuses teostunud lunastuse universaalsusest: see ei ole mõeldud mitte ainult juutidele, vaid kõigile rahvastele: «Nõnda on kirjutatud, et Messias pidi kannatama ja kolmandal päeval üles tõusma surnuist. Ja Tema nimel peab kuulutatama meelesparandust pattude andeksandmiseks kõigi rahvaste seas, alates Jeruusalemmast.» (Lk 24:46j)

Luuka evangeelium (nagu ka Apostlite tegude raamat) algab sissejuhatusel, milles raamatu esmase adressaadina märgitakse «üliaulist Teofilost³», samuti kirjeldab Luukas sissejuhatuses nii oma töömeetodit kui eesmärki: «Juba mitmed on võtnud kätte koostada jutustus neist asjust, mis meie seas on aset leidnud, nõnda nagu seda on meile edasi andnud need, kes ise algusest peale on seda oma silmaga näinud ja on saanud sõna sulasteks. Seepärast on mullegi tundunud õige, pärast kõigega algusest peale täpset tutvumist, kirjutada sinu jaoks, üliauline Teofilos, järgemööda kõik üles, et sa võiksid õppida tundma sulle õpetatud asjade usaldusväärset.» (Lk 1:1–4)

Arvatavasti oli Teofilos ristiusust huvitunud pagan, võib-olla ka juba ristimiskandidaadiks vastuvõetu, kes sellisena kehastab õigupoolest kogu inimkonda, kellele Kristuse jüngrid on kutsutud evangeeliumi kuulutama. Seda tasub ka evangeeliumi paremaks mõistmiseks pidevalt mees pidada, iseäranis kahest aspektist. Esiteks juba mainitud universaalsus: kristlik rõõmusõnum on mõeldud (ja möödapääsmatult vajalik) kõigile rahvastele. Ning teiseks: kuna autori eesmärgiks ei ole mitte rahuldada lugejate uudishimu, vaid neid usuliselt veenda, on ta ajaloolisele tõepärasusele piinliku täpsusega truuks jääda püüdes⁴ oma teose üles ehitanud viisil, mis toob esile kristluse olulisimad õpetuslikud ja usutunnistuslikud tõesed. Parimal viisil väljendavad seda taotlust ehk Emmause jüngrite loos öeldud sõnad: «Ja hakates peale Moosesest ja Prohvetitest, seletas Jeesus neile ära kõigist kirjadest selle, mis Tema kohta käib.» (Lk 23:27)

---

³ Nimi Θεόφιλος tähendab «Jumala sõber».

⁴ Vt nt Lk 3:1j.

Keelelisi märkuseid

Läks Ta edasi Jeruusalemma poole – ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα – õigupoolest «jätkas Ta teekonda, minnes üles Jeruusalemma». ⁵ Sõna ἀναβαίνω – «üles minema», «üles astuma», «[märke] tõusma» tähistab ühelt poolt seda, et Jeruusalemma asub kõrgemal kohal⁶, teisalt on sellel kahtlemata ka vaimulik tähendus: Jeruusalemma kui Jumala linna minek on alati «üles minemine».

Betfage – Βηθφαγή – aramea keeles ܒܬܦܓܝܐ – üheks võimalikuks tähenduseks on «tooreste viigimarjade koda».

Betaania – Βηθανία – ܒܝܬܗܢܝܐ – üheks võimalikuks tõlkevasteks on «viletsuse koda».

Ta läkitas – ἀπέστειλεν – sõna ἀποστέλλω tähistab enamasti kindla ülesandega läkitamist (määramist).⁷

Kaks jüngritest – δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ – «kaks oma jüngritest/õpilastest». Sõna μαθητής – «jünger», «õpilane» – tuleneb verbist μανθάνω – «õppima», «teadmisi omandama».

Vastaskülla – εἰς τὴν κατέναντι κώμην – see väljend tähendab siinkohal «külla, mis on otse teie ees».

Leiate – εὐρήσετε – sõna εὐρίσκω tähistab eeskätt taolist leidmist, millele ei eelne otsimine, vaid mis pigem sünnib ootamatult, hea õnne peale.⁸

Siis öelge – ἐρεῖτε – õigupoolest «siis te ütlete», s.t tegemist ei ole mitte soovitusena, vaid millegagi, mis on juba kindlaks määratud.

Issand – Ὁ κύριος – Uues Testamendis enamasti Jumalale (ja Kristusele) reserveeritud tiitel, algses tähenduses «peremees», «omanik», «isand», «valitseja». Ülejärgmises salmis kasutatakse sama sõna sälu omanike kohta – οἱ κύριοι αὐτοῦ –, nii et tekib huvitav sõnademäng: Jeesuse jüngrid ütlevad sälu *isandatele*, et *Is[s]and* vajab seda.⁹

⁵ 1739. aasta Piiblis: «üllesminnes Jerusalemma». 1989. aasta Uues Testamendis: «üles minnes Jeruusalemma».

⁶ Eriti silmas pidades, et Jeesus tuli Jeerikost – maailma kõige madalamal asuvast linnast (258 meetrit allpool merepinda).

⁷ Siit tuleneb ka sõna ἀπόστολος – «apostel».

⁸ Meenutagem siinkohal Archimedese kuulsat vanniskäiku.

⁹ 1739. aasta Piiblis seisabki 33. salmis: «temma issandad».

Rõõmustades – χαίροντες – sõna χαίρω tähendab «rõõmustama», «rõõmu tundma», «rõõmutsema», aga ka «tervitama».

Vägevate tegude – δυνάμεων – sõna δύναμις tähendab «vägi», «võim», «võime».

Õnnistatud olgu – Εὐλογημένος – sõna εὐλογέω tähendab «head soovima», «õnnistama», «õnnistust paluma», ka «[õnnelikuks] kiitma», «ülistama».

Kes tuleb, kuningas Issanda nimel – ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου – võiks tõlkida ka nagu varasemates piiblitõlgetes «kuningas, kes tuleb Issanda nimel». Sõna βασιλεύς – «kuningas», «valitseja» – tuleneb tõenäoliselt sõnast βάσις, mis antud kontekstis tähistab kõrgemal kohal seismist.¹⁰

Rahu – sõna εἰρήνη tähistab nii rahu vastandina sõjale, kui ka üldist heaolu, üksmeelt, harmooniat.

Kirkus – sõna δόξα tuleneb verbist δοκέω – «arvama», «mõtleva», «[kellestki midagi] pidama» – ja tähendab «arvamus», «hinnang», tähistades sellest tulenevalt ka kellegi väärikust, auväarsust, hiilgust, sära, majesteetlikkust, aulisust.

Kõrgustes – ἐν ὑψίστοις – sõna ὕψος tähebndab «kõrgus». Siin on tegemist ülivõrdega, seega «kõige kõrgemal», «kõrgeimais [paigus]».

Mõned variserid – τινες τῶν Φαρισαίων – «mõned variseridest». Sõna Φαρισαῖος tuleneb heebrea verbist פָּרַשׁ – «eraldama», «eristama».

Rahva hulgast – ἀπὸ τοῦ ὄχλου – õigem oleks kirjutada kokku «rahvahulgast» või tõlkida «rahvahulga seast», kuna sõna ὄχλος tähistab enamasti suuremat, juhuslikku rahvahulka, vahel ka halvustavas tähenduses («rahvamass», «pööbel»).

Õpetaja – Διδάσκαλε – sõna διδάσκαλος – «õpetaja», «juhendaja», «meister» – tuleneb verbist διδάσκω – «õpetama», «juhendama».

Hoiata – ἐπιτίμησον – sõna ἐπιτιμάω tähendab siinkohal «noomima», «[karmilt] korrale kutsuma», «sõitlema», ka «ohjeldama».¹¹

¹⁰ Sõna ὁ ἐρχόμενος – «see, kes tuleb» – võib kanda ka messiaanliku tiitli tähendust – vrd Lk 7:18–23.

¹¹ 1739. aasta Piiblis: «sõitle», nagu ka 1968. aasta piiblitõlkes: «sõitle».

Peaksid kivid hakkama kisendama – οἱ λίθοι κερράζονται – õigem oleks tõlkida nagu 1968. aasta piiblitõlkes: «hakkaksid kivid kisendama».¹²

Sisuline analüüs

Luuka evangeeliumi ülesehitus on laias laastus järgmine:

1:1–2:52	sissejuhatus ning Jeesuse sünni- ja lapsepõlvelood;
3:1–9:50	ettevalmistus avalikuks tegevuseks ning Jeesuse tegevus Galileas;
9:51–19:44	Jeesuse teekond Jeruusalemma;
19:45–21:38	Jeesuse tegevus Jeruusalemmas;
22:1–23:56	Jeesuse kannatuslugu;
24	Jeesuse ülestõusmine, ilmumine ja taevaminemine.

Nagu näha, haarab Jeesuse teekond Galileast Jeruusalemma ligi poole raamatust, seega on tegemist millegi olulisemaga kui lihtsalt ühest punktist teise matkamisega. Kuigi Luukas ei viita Matteuse kombel prohvet Jesaja ettekuulutusele «paganate Galileast» (Js 8:23; Mt 4:15), on liikumine (ja teatavas mõttes ka pinge) Galilea ja Juudamaa (või Jeruusalemma) vahel nähtav läbi kogu Luuka evangeeliumi: Joosep ja Maarja lähevad Jeesuse sündimise ajaks Galileast Juudamaale, pärast Jeesuse esitlemist templis ja ettenähtud ohvriiitusi pöörduvad nad Galileasse tagasi; kui Jeesus saab 12-aastaseks, minnakse Tema Jeruusalemma ning naastakse taas Galileasse; selleks, et viia täide kõik see, milleks Ta oli tulnud, pidi Jeesuse rändama Galileast Jeruusalemma (vrd Lk 9:31) – pärast seda aga, kui Ta oli kannatanud, surnud, surnuist üles tõusnud ja taevasse läinud, läksid Tema jüngrid – «Galilea mehed» (vrd Ap 1:11) –, kuigi Galilead otseselt ei mainita, sinna tagasi, aga ei jäänud enam seal pidama, vaid rändasid evangeeliumi kuulutades sealt edasi «ilmamaa äärteni» (vrd Ap 1:8).

Kõik see on ühe ja sama sõnumi teenistuses: see, mis Jeruusalemmas on teoks saanud, s.t rõõmusõnum meeleparandusest ja pattude andeksandmisest ristilöödud ja üles tõusnud Issandas Jeesuses Kristuses, peab saama kuulutatud «kõigi rahvaste seas» (vrd Lk 24:46j).

Jeesuse saabumine Jeruusalemma ei ole küll Tema teekonna kulminatsiooniks – selleks on Tema ristiohver –, aga ometi on tegemist olulise ja märgilise tähisega. Ta siseneb pühasse linna viisil, milles ei ole võimalik mitte ära tunda Vana Testamendi

¹² On autoreid, kes tõlgendavad neid Jeesuse sõnu (järgnevat Jeruusalemma pärast nutmist silmas pidades) ettekuulutuseks: «Kui minu jüngrid [kord tagakiusatuna, laiali pillutatuna] vaikivad, siis hakkavad need kivid kisendama.» – vrd Lk 19:43j: «Sest päevad tulevad sinu peale, mil su vaenlased teevad sinu ümber valli ja piiravad sind ja ahistavad sind igalt poolt ja lõhuvad su maani maha, ja su lapsed sinu sees, ega jäta kivi kivi peale, seepärast et sa ei ole ära tundnud oma soosinguaega.» Näiteks Klaus Berger tõlgib: «Wenn meine Jünger schweigen müssen, werden die Steine [bei der Zerstörung Jerusalems vor Schmerz] um so lauter schreien.» (Das Neue Testament und frühchristliche Schriften. Inser Verlag Frankfurt am Main und Leipzig 1999. S. 490)

ettekkuulutuste täitumist. Ta tuleb kui «see, kes «on tulemas» või «see, kes pidi tulema» (vrd Lk 19:38 ja Lk 7:19). Ta tuleb kui «kuningas, õiglane ja aitaja... alandlik ja sõidab eesli seljas, emaesli sälu seljas» (Sk 9:9), kusjuures õigupoolest täitub siin (ja järgnevalt – nii pühal õhtusöömaajal kui Kolgata ristiohvril) üks veelgi vanem ettekuulutus: «Ei lahku valitsuskepp Juudast ega korraldamissau tema jalgade vahelt, kuni tuleb tema valitseja, keda rahvad võtavad kuulda! Ta seob oma eesli viinapuu külge, hea viinapuu külge oma eeslivarsa; ta peseb oma kuube viinaga ja oma vammust viinamarjade verrega!» (1Ms 49:10j – 1968. aasta tõlkes).

Ilmeksimatult on Jeesuse Jeruusalemma saabumise loos äratuntavad ka viited 118. psalmile – «Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel!» (Ps 118:26), kusjuures siin on näha ka tunnistuse andmist Jeesuse jumalikkusest (vrd Ps 118:27: «Issand on Jumal ja Tema on meile paistnud nagu valgus.») – ning Luuka evangeeliumi enda alguses, Jeesuse sünniloos seisvale kiituslaulule, mis sarnaneb suurel määral Tema Jeruusalemma sisenemisel kõlanule:

Lk 19:38

Rahu taevas
ja kirkus kõrgustes!

Lk 2:14

Au olgu Jumalale kõrges
ja maa peal rahu,
inimestest hea meel!¹³

See tähendab, et kõik varem ette kuulutatu läheb nüüd täide – nii, nagu läheb täide ka see, mida Jeesus nüüd ette kuulutab, kõige muu hulgas seegi, et kord peavad Jeruusalemma kivid – siis, kui pühast linnast ei ole kivi kivi peale jäetud, kuna ta ei tundnud ära oma soosingu aega (vrd Lk 19:44) – kisenama hakkama.

Muidugi ei tulnud Jeesus Jeruusalemma kivide pärast, seetõttu ei ole ka Tema pisarad valatud mitte selle tornide, müüride ega isegi pühakoja, vaid Tema armastatud rahva pärast (vrd Lk 13:34j), kes taas kord – nagu loendamatu kordi varem – on palvekojast teinud röövliurka ning kelle keskel Issand peab tundma ennast justkui Betfage ja Betaania – tooreste viigimarjade (või viljatute viigipuude – vrd Mk 11:12–14) – ja viletsuse koja vahel (vt ülalolevaid keelelisi märkuseid Betfage ja Betaania kohta).

Jeesus ei ole tulnud ka mitte ainult selleks, et päästa valla üks eeslisalg, vaid selleks, et päästa vabaks need, kes on aheldatud patu orjusesse.¹⁴ Eeslile kui tõrksuse või vastupanu sümbolile mõeldes (mässulisusele viitab ka heebrea sõna חֲמֹר – «eesel» –

¹³ On huvitav märkida, et kui Jumala Poja tulemisel maa peale kuulutatakse rahu maa peal, siis paigas, kus Ta peab kannatama, surema, üles tõusma ja taevasse minema, kuulutatakse rahu taevas. Küllap see viitab nii sellele, et Kristuses on maa taas taevaga lepitatud, kui ka sellele, et Ta on tulnud ja toonud rõõmusõnumi rahust nii lähedal- kui kaugelolijale, s.t nii juutidele kui paganale (vrd Ef 2:17).

¹⁴ Kahtlemata viitab see, et tegemist on säluga, «kelle seljas ei ole istunud kunagi ükski inimene» (Lk 19:30) – nagu hiljem seegi, et Jeesuse surnukeha pandi «hauda, kuhu polnud veel mitte kedagi maetud» (Lk 23:53) – ka Jeesuse ainulaadsusele ja kuninglikkusele.

etümoloogia) võime öelda, et peamiseks patuks, millest Jeesus on tulnud nii oma rahvast kui kõiki rahvaid valla päästma, ongi vastuhakk Jumalale.

Siin on huvitav mõelda ka originaalis selgelt rõhutatud vastandusele eesli omanike (kreeka keeles οἱ κύριοι – «isandad») ja Jeesuse vahel, s.t nende vahel, kes peavad ennast isandateks, ja selle vahel, kes on tõeline Is[s]and.

Lunastamata, patust päästmata inimene võib arvata, et ta valitseb iseenda, oma elu, oma tegude, oma valikute, ka oma soovide (ja ihade) üle, ent tegelikult on ta nende ori. Ja orjaks ta jääb, kuni Kristus ei ole teda valla päästnud – kusjuures kõnekas on siinkohal seegi, et Kristus ei teinud seda vahetult ise, vaid oma läkitatute, s.t oma apostlite läbi, mis taas kord viitab kogu Luuka evangeeliumi keskmeks olevale nii Kristuse kui Tema jüngrite universaalsele päästemissioonile.

Siinkohal on hea meelde tuletada, et Luuka evangeeliumi esmaseks adressaadiks oli ülima tõenäosusega keegi, kes valmistus ristimiseks, s.t oli juba kuulnud rõõmusõnumit Kristusest, aga vajas veel põhjalikumat õpetust ja võib-olla koguni veenmist. Samamoodi, nagu Jeesust Tema teel Jeruusalemma saatnud jüngrid, kes olid küll kuulnud mitmeid Tema õpetussõnu ja ka ettekuulutusi Tema lunastavast kannatusest, ristisurmast ja ülestõusmisest (Lk 9:22.44; 18:31–33), ent ei leidnud esialgu muud põhjust Tema kiitmiseks kui vaid Tema vägevad teod, mida nad olid näinud (vrd Lk 19:37).

Igal juhul kinnitab Luuka jutustus Jeesuse saabumisest Jeruusalemma lugejale täie selgusega, et see, kes pidi tulema, on kohale jõudnud – ja see tähendab, et see, milleks Ta pidi tulema, on samaväärse kindlusega teostumas (ja evangeeliumi kirjutamise ajaks juba teostunud).

Jutluseks

Advendiaja esimese pühapäeva teemaks on EELK Kirikukäsiraamatu järgi «Sinu Kuningas tuleb alandlikkuses». Kirikukäsiraamat ütleb: «Kirikuaasta esimese pühapäeva piiblitekstit kuulutavad, et Jumal ei ole meist kellestki kaugel. Ta tuleb oma rahva keskele, et kinkida talle uus aeg – pääste aeg. Kogudus tervitab oma saabuvat Kuningat, lauldes hoosiannat ja rõõmustades, et Jeesus on päästnud meid osaduseks Jumala ja üksteisega. Päeva evangeeliumid liidavad advendiaja ja jõulud palmipuudepüha ja ülestõusmispühade sündmustega. [...] Jõulud saavad oma tähenduse vaid koos Kristuse kannatuse, surma ja ülestõusmisega.»

See, et advendiaja esimese pühapäeva evangeeliumiks on luterlikus traditsioonis Jeesuse saabumine Jeruusalemma Suure Nädala alguses, on heaks ja oluliseks meeldetuletuseks, et advendiaeg ei ole mitte ainult (ega isegi mitte esmalt) mõeldud

Jeesuse sünnile eelnenud sündmuste meenutamiseks (kuigi sellel ajal on paslik tuua esile eriti Vana Testamendi ettekuulutusi Messia tulemisest), vaid pigem selleks, et meile meelde tuletada, kes on see Laps, kelle sündimist me peagi tähistame, milles seisnes Tema missioon siin maailmas (ja sellest tulenevalt ka meie, Tema jüngrite missioon) ning mida see tähendab nii meie oleviku, tuleviku kui igaviku jaoks.

EELK Kirikukäsiraamatu lugemiskava kolmanda lugemisaasta Vana Testamendi lugemiseks (Js 49:8–10) on Jumala poolt Tema [kannatavale] sulasele öeldud julgustussõnad, mis kirjeldavad Issanda sulase – s.t Messia – missiooni: «Ma olen sind... pannud rahvale seaduseks, taastama maad, jagama laastatud pärisosi, ütleva vangistatuile: «Minge välja!», pimeduses olijaile: «Tulge valguse kätte!»» See haakub suurepäraselt pühapäeva Evangeeliumiga, mille keskmes on Jeesuse saabumine Jeruusalemma selleks, et seal kõik «täide viia» (vrd Lk 9:31).

Kolmanda lugemisaasta teiseks pühakirjalugemiseks (Ilm 3:20–22) on ülestõusnud Issanda sõnad Laodikeia kogudusele mõeldud läkitusest, mille Johannes Patmosel pagenduses viibides pidi kirja panema. Laodikeia koguduse probleemiks ei olnud mitte üksnes see, et ta polnud ei külm ega kuum, vaid leige (Ilm 3:16), vaid veelgi enam see, et ta arvas end olevat rikka, olles tegelikult «vilets ja armetu ja vaene ja pime ja alasti» (Ilm 3:17). Siiski kõlab sellele hukkamõistu väärivale kogudusele imeline troosti- ja julgustussõnum sellelt, kes oli surnud, ent kes elab igavesest ajast igavesti, kes on võitnud ja kelle käes on nii surma kui surmavalla võtmed: «Ennäe, ma seisan ukse taga ja koputan. Kui keegi kuuleb mu häält ja avab ukse, siis ma tulen tema juurde sisse ning sünnitan tema ja tema minuga.» (Ilm 3:20)

Jutluse võib ehitada üles näiteks järgmiste punktidenä:

1. Jeesus saabub Jeruusalemma, et viia seal täide kõik see, milleks Ta oli tulnud. Kristus tuli selleks, et päästa kõik, kes «elavad pimeduses ja surmavarjus» (Lk 1:79) – nii Vana Testamendi valitud rahvas kui kõikide rahvaste hulgast need, kes Temasse usuvad, meelt parandavad ja Tema poole pöörduvad.
2. Jeesus tuleb kui tõotatud Messias, kui Kuningas, kelle käes on kõik meelevald, kui tõeline, kõigi isandate Is[s]and. Ta tuleb alandlikult, eelisälu seljas. Seda eelisälgu enda jaoks valides päästab Ta selle valla, nagu Ta kingib tõelise vabaduse neile, kes Tema sõna kuulevad ja sellele järgnevad. Tema sõna läbi – ka Tema jüngrite poolt kuulutatuna – saavad vangid vabaks ja tulevad pimeduses olijad valguse kätte.
3. Jumal tunneb meie olukorda meist endist paremini. Meie võime ennast petta nagu Laodikeia koguduse rahvas või ennast teistest paremaks pidada nagu variserid – Tema aga näeb, millised me oleme tegelikult, ja nutab, kui peab tõdema, et meistki nagu Jeruusalemmast ei pruugi katsumisepäeval jääda kivi kivi peale. Sellegipoolest – ja just sellepärast – Ta tuleb, et meid oma alandlikus aus üha uuesti kõnetada ja kutsuda, et taas kord meie uksele koputada, et meid jälle vabaks lasta ja meile taevast rahu kinkides Jumalaga lepitada.